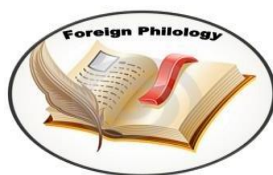

***Шетел филологиясы, лингводидактика
және аударма ісінің өзекті мәселелері***

**VIII Халықаралық ғылыми-тәжірибелік
семинардың жинағы**

Нұр-Сұлтан - 2020

ӘОЖ 80/81
КБЖ 81.2
III 50

Бас редакторы – филология ғылымдарының докторы, профессор
А.Е. Бижкенова

Редакторлық алқасы:

Филология ғылымдарының докторы, профессор К.К. Дуйсекова
Педагогикалық ғылымдарының докторы, профессор К.Н. Булатбаева
Филология ғылымдарының кандидаты, профессор м.а. Г.К. Кенжетаева
Филология ғылымдарының кандидаты, профессор м.а. Н.З. Жуманбекова
Филология ғылымдарының кандидаты, профессор м.а. М.Л. Анафинова

Техникалық редакторы - Смагулова М.Г.

III 50 Шетел филологиясы, лингводидактика және аударма ісінің өзекті мәселелері. VIII Халықаралық ғылыми-тәжірибелік семинардың жинағы. – Нұр-Сұлтан: «Мастер По» ЖШС, 2020. – 141 б.

ISBN 978-601-326-420-2

Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ-нің филология факультеті шетел филологиясы кафедрасында жылына бір рет ашық түрде өтетін VIII ғылыми-тәжірибелік семинарының жинағына қатысушылардың ізденіс жұмыстары кіргізілген. Шетел филологиясы, шет тілдерін оқыту, және қазіргі таңдағы аударма мәселелеріне арналған ғылыми жазбалар енді.

Мәтіндер мағынасы мен стилистикасы авторлардың жауапкершілігінде.

ӘОЖ 80/81
КБЖ 81.2

ISBN 978-601-326-420-2

© Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2020

ҚҰТТЫҚТАУ

2020 жылдың 5 сәуірінде Филология ғылымдарының кандидаты, Шетел филологиясы кафедрасының профессоры Гүлнәр Құсайынқызы Сәрсикеева 70 жасқа толды.

Гүлнәр Құсайынқызы, С. Сейфуллин атындағы Целиноград педагогикалық институтының шет тілдер факультетінің түлегі, өзін туған *Alma mater* қабырғасында педагогикалық қызметіне арнады. Ұзақ жылдар бойы француз тілі кафедрасының, кейін Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің роман-герман тілдері кафедрасының меңгерушісі қызметтерін атқарды.

Г.К. Сәрсикеева кандидаттық диссертациясын қорғап, тіл білімі доценті ғылыми атағын алды. Ал 2017 жылы ол Париж қаласындағы университетте аударма саласындағы философия докторы ғылыми дәрежесіне диссертация қорғап, Францияның PhD дипломын алды.

Гүлнәр Құсайынқызы білім беру қызметімен қатар, аудармамен айналысты және француз тілінің тәжірибелі аудармашысы болып танылды. Ол француз аудармашыларымен қосылып Францияда қазақ жазушысы, ақын және ағартушы Абай Құнанбаевтың "Қара сөздерін" аударып жарыққа шығарды. Сонымен қатар басқа да қазақ шығармалары, оның ішінде қазақ ертегілері Г.Қ. Сәрсикееваның аудармасымен француз тілінде жарық көрді.

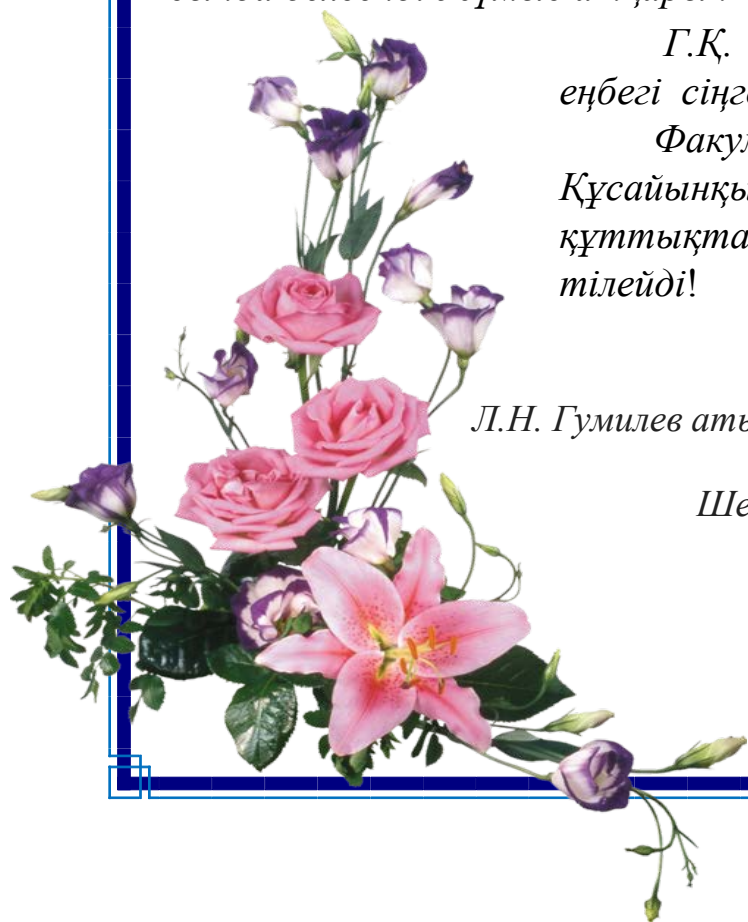
Г.Қ. Сәрсикеева бүгін де Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті филология факультеті Шетел филологиясы кафедрасында белсенді жұмыс атқарып келеді.

Г.Қ. Сәрсикеева филология факультетінің еңбегі сіңген оқы-тушылар қатарына кіреді.

Факультет пен кафедра ұжымы Гүлнәр Құсайынқызы Сәрсикееваны мерейтойымен құттықтап, одан әрі шығармашылық табыс тілейді!

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
Филология факультеті мен
Шетел филологиясы кафедрасының ұжымы

30 сәуір, 2020 ж.,
Нұр-Сұлтан қаласы

САРСИКЕЕВА ГҮЛНАР ҚҰСАЙЕНҚЫЗЫ
(туған жылы 05.04.1950)

КСРО ЖАК филология ғылымдарының кандидаты, доценті, Париж Нантер университетінің философия докторы, /PhD/, мамандығы: "Sciences du Langage",
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
Шетел филологиясы кафедрасының профессоры,
Академиялық Пальма Орденінің Шевальесі (Франция, 2010)
Қазақстан мен Францияның арасындағы мәдени қарым-қатынастарының дамуына
қосқан үлесі үшін

Еңбек қызметі туралы мәліметтер

Білім. Кәсіби қызмет

1970 ж. - Сәкен Сейфуллин атындағы Целиноград мемлекеттік педагогикалық институты түлегі ;

1979-1989 ж. - ЦМПИ француз тілі кафедрасының меңгерушісі, ф.ғ.к., доцент;

1989-2001 ж. - Алматы қ.: Қазақ Мемлекеттік Халықаралық қатынастар және Әлем тілдері университетінің француз филологиясы кафедрасының ф.ғ.к., доценті және қосымша қызмет істеушілік - "КАТКО-AREVA" қазақ-француз компаниясының аға аудармашысы» Қазақстанның оңтүстік және батыс облыстарында;

2001-2008 ж. - ЕҰУ роман-герман тілдері кафедрасының меңгерушісі, ф.ғ.к., доценті;

2008 ж. - ЕҰУ Филология факультетінің Шетел филологиясы кафедрасының ф.ғ.к., доценті;

2018 ж. - қазіргі таңда, Нұр-Сұлтан қаласындағы Л. Н. Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық Университетінде Филология факультетінің Шетел филологиясы кафедрасының PhD, профессоры.

Ғылыми және аударма қызметі

Ғылыми бағыттары: Француз филологиясы, Абайтану, Аударматаным.

Шетел филология кафедрасында теориялық және практикалық сабақтарын жүргізу, магистранттар мен докторанттардың диссертацияларының ғылыми басшылығын іске асыру.

2002-2004 ж., 2018ж - «Опера мен Балет театры», кейіннен-Астана-Опера» Мемлекеттік Опера Театрында француз дирижерлері мен балетмейстерлерінің балет, спектакль және опера қойылымындарының француз тілінің аудармашысы;

2008-2017 ж. - халықаралық жобалардың мүшесі (Испания, Германия және Франция (с): "EUROPHRAS. European Society of Phraseology. "Еуропада және одан тыс жерлердегі кең таралған идиомалардың полилингвалды сөздігі". 2012 ж. 1 томы мен 07.10. 2014 ж. 2 томы 07.10. әлемге әйгілі "Peter Lang Publishing Group" баспасында жарық көрді. Réf : www.widespread-idioms.uni-trier.de;

2009 ж. - қазіргі уақытқа дейін "ESFAM" (Болгария) Халықаралық Бағдарламасының тұрақты үйлестірушісі: магистратураға түсу, біліктілігі: "экономика магистрі" бейіні бойынша – ref.- <http://www.bulgaria-france.net/>. Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық Университетінің Филология факультеті 40 астам түлектер мен Алматы қ., Қостанай, қала-ларының де София қаласындағы басқару және менеджмент мамандықтар бойынша Франко-фония Институтының Жоғары Мектебін «ESFAM» сәтті бітіріп, Қазақстанда дипломда-рына сәйкес жұмыс жасайды;

2011 ж. - халықаралық коллоквиум ғылыми Комитетінің мүшесі және модератор (Гранада, Испания), сондай-ақ 2017ж осы лауазымдарда - Стамбул қ. (Түркия) Техникалық университетінде. Францияда, Испанияда, Флоренцияда Венгрияда, Румынияда, Ресейде және Қазақстанда 60-тан астам форумдар, конгресстер, коллоквиумдар материалдарының жинақтарында француз тіліндегі ғылыми баяндамалар жарияланды: **17.09.2016 ж.** - "Gestion des ressources et gouvernance" Халықаралық экономикалық коллоквиумда ғылыми комите-тінің мүшесі, баяндама тақырыбы.: «La culture du Kazakhstan et son impact sur les politiques d'environnement ». Roumanie, Université Titu Maiorescu. Экономистер осы баяндама туралы өте жақсы пікірлерімен бөлісіті;

17.08.2017 ж. - "Болашақ энергиясы: Әйелдер, бизнес және жаһандық экономика" жобасының мүшесі, Астана қ., www.expoandwomen, пленарлық сессиядағы ғылыми баяндаманың тақырыбы: "Мәдениет тұрақты даму факторы ретінде";

21-23.09.2017 ж. - Халықаралық конференцияға «Соғыссыз әлем, Жібек жолындағы кездесу» атты сарапшы ретінде. М.М. Әуезов шақыруы бойынша Алматы қаласына ғылыми іс-сапар.

2017-2018 ж. - желтоқсан- қантар айларында Эрасмус+бағдарламасы аясында ВАЛАНСЬЕН-ЭНО-КАМБРЕЗИ университетінде (Франция) студенттер мен магистрант-тарға) -француз тілінде 15 сағат дәріс оқу;

2018 ж. – Мемлекеттік бағдарламасы "Қазақ тіліндегі 100 классикалық туындыны шет тілдеріне аудару» аясында қазақ тілінен француз тіліне 2 әдеби шығарманың аудармасы: Уәлихан Ысқақ "Қоңыр күз еді", және Асқар Сүлейменов "Қара шал" .

2019 ж. - Тұңғыш Президентінің "Рухани жаңғыру"атты мақаласын қазақ және орыс тілдерінен француз тіліне аудару;

2020 ж. - Абайдың 175 жылдығына байланысты ЕҰУ іс-шараларына қатысу: телеар-наларға (КазИнформБюро, Қазмедиа радиосы Егемен Қазақстан газетіне қаз. және орыс тілінде сұхбат беру. Егемен КЗ газетіне қазақ тілінде мақала жазу., Абай «Қара сөздер» француз тіліндегі шығармасынан үзіндіні әлеуметтік желіде оқу.

"Нұр Отан" партиясының тұрақты мүшесі, Француз Альянсы жанындағы француз тілі оқытушылары қауымдастығының мүшесі.

Кітап аудармалары

1. Абай "Қара сөздер", "Білім" баспасы, Алматы, 2001, рег. 2005 жылғы 27 шілдедегі № 166 қаулысы (бірлескен авторлықта).

2. Қазақ халық ертегілері: "Ер Төстік.", изд.: "Ақарман-медиа", Астана, 2010 ж., 72 пл. – (цветн. иллюстр.). рег. 2010 жылғы 13 шілдедегі №1245

3. М. Шаханов. "Тайна, унесенная Чингисханом", изд.: "SAR Béar" Perpignan, 2005, (Франция), (орыс тілінен француз тіліндегі аудармасы) рег. 2005 жылғы 29 маусымдағы № 137 (бірлескен авторлықта).

4. "Қазақ халқының мәдениеті туралы антология: тарих, әдебиет және өнер" кітабы, социология ғылымдарының докторы Ванда Дресслермен (Франция) бірлесіп дайындалған кітап. 380бет. Париж қаласындағы "CARACTERE" баспасына тапсырылды.

Марапаттаулар мен көтермелеулер

2002 ж. - ҚР Білім Министрлігінің Құрмет грамотасы

2006 ж. - ҚР БҒМ Мемлекеттік гранты: " ЖОО Үздік оқытушысы" 2006 ж;

2008 ж. - Диплом және Күлтегін медалі – « ЕҰУ Мақтанышы»;

2010 ж. - "Болашақ" Халықаралық Президенттік бағдарламасының Мемлекеттік Гранты»;

2010 ж. - ҚР-дағы Франция Елшілігі: сертификат және ордені: Академиялық Пальма Шевалье атағы ордені: Қазақстан мен Франция арасындағы ғылыми және мәдени қатынас-тарды дамытуға қосқан үлесі үшін;

2012 ж. - Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті Филология факультетінің 50 жылдығына орай «Құрмет грамотасы»;

2016 ж. Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті: «ЕҰУ-нің 20 жылдығына» орай «Құрмет грамотасы».

Содержание

Құттықтау.....	3
СОВРЕМЕННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ И СОДЕРЖАНИЕ ИНОЯЗЫКОВОГО ОБРАЗОВАНИЯ	
<i>А.А. Адылханова</i> МЕЖДИСЦИПЛИНАРНЫЙ ПОДХОД В ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННЫМ ЯЗЫКАМ В ШКОЛЕ С КАЗАХСКИМ ЯЗЫКОМ ОБУЧЕНИЯ.....	7
<i>Г.Д. Баубекова, К.Н. Булатбаева</i> ФОРМИРОВАНИЕ ДУХОВНО-НРАВСТВЕННЫХ ЦЕННОСТЕЙ МОЛОДЕЖИ НА ОСНОВЕ ФОЛЬКЛОРА КАЗАХСКОГО НАРОДА	11
<i>A.S. Vervein, N.Z. Zhumanbekova</i> NATIONAL SOCIO-CULTURAL STEREOTYPES OF SPEECH COMMUNICATION.....	17
<i>Гладко М.А.</i> ТЕМАТИЧЕСКИЕ ДОМИНАНТЫ В МЕДИАДИСКУРСЕ БЕЛАРУСИ.....	21
<i>Ерланов Е.Е.</i> ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН ТОПОНИМДЕРІНІҢ ТАРИХИ СИПАТЫ.....	26
<i>Исабекова С.З.</i> АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ВЫСШЕЙ ШКОЛЫ И ПОДГОТОВКА СПЕЦИАЛИСТОВ К ИНОЯЗЫЧНОМУ ПРОФЕССИОНАЛЬНОМУ ОБЩЕНИЮ В КОНТЕКСТЕ ПРОГРАММЫ «РУХАНИ ЖАНҒЫРУ»	32
<i>Отызбаева К.Ж., Дюсенгалиева А.А., Загоруля О.Л.</i> ВЛИЯНИЕ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА НА РЕЧЬ СОВРЕМЕННОГО ПОДРОСТКА.....	39
ЯЗЫК И ЛИТЕРАТУРА	
<i>A.B. Yertostikova, A.E. Bizhkenova</i> POETISCHER DISKURS DER FRÜHEN LYRIK VON A.A. ASHMATOVA.....	45
<i>Жабигенова Г.С.</i> ЛИЧНОСТНЫЙ СМЫСЛ В ПРОИЗВЕДЕНИЯХ АБАЯ КУНАНБАЕВА «СЛОВА НАЗИДАНИЯ» И МИШЕЛЯ МОНТЕНЯ «ОПЫТЫ».....	51
<i>Искандерова А. Н</i> ПРИНЦИПЫ И ПОДХОДЫ К ИЗУЧЕНИЮ ОРОНИМОВ.....	58
<i>Каримова Н.Б.</i> О ТАЛАНТЕ ТВОРЦА.....	62

Кинжагалиева К.У, Нуркенова С.С.

СӨЗ МӘДЕНИЕТІНІҢ ҒЫЛЫМИ-ТЕОРИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕР..... 65

Мырзалы М.Б., Сарсикеева Г.К.

АБАЙДЫҢ «ҚАРА СӨЗДЕР» ФИЛОСОФИЯЛЫҚ ТРАКТАТЫНЫҢ
ПРАГМАТИКАЛЫҚ ӘЛЕУЕТІ..... 70

Ниязбекова Г.М., Сарсикеева Г.К.

“THE EFFECT OF LIFE” AS AN IMPLEMENTER OF
THE AESTHETIC FUNCTION IN LITERATURE..... 77

Сапабеков С.М.

ПОСТМОДЕРНИСТСКАЯ ПРОЗА В ЛИТЕРАТУРЕ КАЗАХСТАНА 83

Спиглазова Г.И

L’ENSEIGNEMENT DU FRANCAIS LANGUE ETRANGERE EN
QUATRIEME ANNEE D’ETUDE..... 88

Шишковский С.А.

К ВОПРОСУ О ПОДХОДАХ К ИЗУЧЕНИЮ
ИНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТИ..... 92

ВОПРОСЫ ПЕРЕВОДОВЕДЕНИЯ

Байгужина Ж.К

ПРОБЛЕМЫ СОВРЕМЕННОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ..... 99

Боранбаева А.М.

THE SPECIFICITY OF WRITTEN BUSINESS COMMUNICATION..... 105

Дуйсекова К.К., Кенжигожина К.С.

К ПРОБЛЕМЕ ПЕРЕВОДИМОСТИ И НЕПЕРЕВОДИМОСТИ
(по следам перевода «Қара сөздер» Абая на французский язык)..... 108

Ерходжаева М. А

ІЛІЯС ЕСЕНБЕРЛИН «АЛМАС ҚЫЛЫШ» РОМАНЫНДАҒЫ
РЕАЛИЯНЫҢ АҒЫЛШЫН ТІЛІНЕ АУДАРЫЛУЫ 112

Загидуллина А.А.

СОЦИОКУЛЬТУРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ПЕРЕОСМЫСЛЕНИЯ
ТОПОНИМОВ ВО ФРАНЦУЗСКОМ ЯЗЫКЕ..... 118

Кадырбаева А.С

ЗАИМСТВОВАНИЯ ВО ФРАНЦУЗСКОМ ЯЗЫКЕ:
ПРОЦЕСС ОБОГАЩЕНИЯ ИЛИ АССИМИЛЯЦИИ ЯЗЫКА?..... 123

Қоңқабаева А.Т.

КІДІРІСТІҢ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ 128

Оспанова Ж.Т., Толыбаева К.К.

ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ
МЕТАФОРИЧЕСКОГО ПЕРЕОСМЫСЛЕНИЯ
ДЕЙСТВИТЕЛЬНОСТИ..... 135

NATIONAL SOCIO-CULTURAL STEREOTYPES OF SPEECH COMMUNICATION

A.S. Vervein

*Master Student, L.N. Gumilyov Eurasian National University,
Nur-Sultan, Kazakhstan
vervein_nasty@inbox.ru*

N.Z. Zhumanbekova

*Candidate of Philological Sciences, Associate Professor
of the Department of Foreign Philology*

Аңдатпа. Бұл мақалада стереотиптердің мәдениаралық қарым-қатынас процессіне әсер ету проблемасы көрсетілген. «Әлеуметтік стереотип» терминінің пайда болуы туралы ақпарат берілген және бірнеше анықтамалар берілген. Мақалада стереотиптер пайда болатын негізгі тенденциялар мен көздер туралы айтылған. Стереотиптерге әртүрлі көзқарастар, сондай-ақ олардың мәдениетаралық қарым-қатынастағы рөлі талданады.

Кілт сөздер: стереотип, тұжырымдама, ұлттық әлеуметтік-мәдени стереотип, әлем бейнесі, мәдениетаралық коммуникация.

Аннотация. В данной статье отражена проблема влияния стереотипов на процесс межкультурной коммуникации. Дается информация о происхождении термина «социальный стереотип» и приводится несколько его определений. В статье упоминаются основные тенденции и источники, благодаря которым возникают стереотипы. Анализируются различные подходы и отношения к стереотипам, а также их роль в межкультурной коммуникации.

Ключевые слова: стереотип, концепт, национальный социокультурный стереотип, картина мира, межкультурная коммуникация.

An analysis of the ethnocultural characteristics of communication, the social status of the person as the pragmalinguistic basis of communication, the national and cultural specifics of the organization of speech communication made it possible to distinguish such a phenomenon as stereotyping of the content and structure of communication. On the one hand, it is based on the need for self-awareness, self-identification of representatives of a certain ethnic culture and development of the perception of the phenomena of another ethnic culture, and on the other, there is a real need for streamlining, simplifying the organization of communication in standard conditions for the activity of a given ethnic group.

The term stereotype was universally recognized thanks to the work of W. Lippmann's "Public Opinion" (1922), in which stereotypes were defined as "images in our minds" (the pictures in our heads). All further definitions of the stereotype as a linguistic, philosophical, socio-psychological (ethnographic, cultural and behavioral) phenomenon, one way or another, are based on the definition of Lipmann, in one way or another emphasizing various aspects of this phenomenon: its static, affirmation, hypertrophy (tendentiousness).

The development and translation of communication stereotypes is associated with the socialization of personality and determines its place as a representative of this culture. Any manifestation of this personality when going beyond the established standards leads to a violation of the performance or perception of communication stereotypes, that is, to a certain kind of communicative failure [1, p.63]. Naturally, this problem is most clearly manifested in the process of mastering a new language / new culture, since the unknown - and therefore violated in practice

- are stereotypes of all levels of communication: ethnocultural, sociocultural, content and organization of verbal communication, choice of language forms etc.

The ethnocultural specificity of the person's communication as carriers and spokespersons of a certain social status of a given ethnic culture is realized in the practice of their speech communication (behavior), which in itself differs from different ethnic groups.

The problem of stereotyping of the consciousness and behavior of members of ethnic groups in the general theoretical plan in Russian science has been extensively studied since the 1960-1970s. The whole range of such studies in their general direction can be divided into the following areas:

1. Fundamental ethnopsychological studies of stereotyping in intergroup interaction, as well as studies of social, cultural and especially ethnic stereotypes in the works of scientists such as G.A. Andreeva (1997), V.G. Krysko (2004), E.L. Berezovich (2009), Yu.P. Platonov (1999) and others. S.V. is engaged in the study of ethnostereotypes as ideas about the country, group, ethnic constants, national characters and values of various ethnic groups (Poles, Turks, Armenians, Russians, Finns, etc.). Lurie (2004, 2005), E.E. Koptyakova (2008), E.Yu. Gorshunova (2009). The problem of cultural stereotypes involved N.V. Ufimtseva (2007), I.A. Sedakova (1995), N.N. Zapolskaya, T.N. Moloshnaya (2009). E.V. Orlova (1991) investigates various aspects of social stereotypes, R.V. Bazikov (1999), N.P. Sukhodolskaya (2007), the dissertation of E.S. is devoted to the dynamics of ethnocultural stereotypes in communication. I.V. Naletova (2004), O.V. Belova (1997), and M.M. Gordus (2008) study Pak (2009), the problem of stereotypes in religion. T.Ts. Tsyrenzhapova (2006), Zh.B. Bainova (2009), V.B. Popovskaya (2007), and N.S. Solovieva (2008) investigate gender stereotypes.

2. The study of the stereotype in linguoculturology can be divided into several areas of research. So, T.Yu. is engaged in studying the problem of stereotypes in conditions of intercultural communication. Sazonova (2004), A.V. Pavlovskaya (1998). Linguists and psychologists study stereotypes from the point of view of their reflection in language, thinking, communication and culture E. Bartminsky (2009), T.M. Nikolaev (2000). The linguistic aspect of the study of ethnostereotypes is engaged in L.P. Krysin (2002), Ageev (1988) Sukalenko (1992), Dyakov (1996), Kubryakova (1996), and L.L. Fedorova (2009). N.F. Alefirenko (2010), E.Yu, investigates the nature of language stereotypes. Gorshunova (2006), O.L. Loputko (2001). S.M. Tolstaya (1995), O.V. Potapova (2005), raises the problem of stereotype in ethnolinguistics.

The national-cultural specificity of verbal communication consists of a number of interrelated factors, which include:

1. Factors related to the cultural tradition and correlated with the types and types of communication allowed and prohibited in this society; the formation of stereotypical communication situations that are part of the national culture fund of a given ethnic group; etiquette characteristics of universal acts of communication; role and socio-symbolic features of communication of this ethnic group.

2. Factors associated with the social situation and social functions of communication, correlated with functional "sublanguages" and functional-stylistic features, as well as etiquette forms [2, p.65].

3. Factors associated with ethnopsychology in the narrow sense, that is, features of the course and mediation of mental processes and various types of activity that are correlated with the psycholinguistic organization of speech activity and other types of activity mediated by the language, and which are reflected in the nomenclature, functions and features of the proxemic course paralinguistic and kinetic phenomena.

4. Factors associated with the presence in the thesaurus of this community of scientific nature of certain specific reactions, concepts, etc., which are mainly reflected in the system of traditional images, comparisons, the symbolic use of certain denotations, as well as in the system of kinetic tools.

5. Factors determined by the specific language of a given community, which are reflected in the system of stereotypes; system of images, comparisons; text structure; etiquette forms; sublanguages and functional styling; in the psycholinguistic organization of speech and other activities; system of kinetic tools.

The first problem can be considered from the perspective of the concept of a "language picture (model) of the world": its structure, qualitative characteristics and those parameters that distinguish the language picture of a particular ethnic group from the "picture of the world of another language". "The so-called linguistic picture of the world is not actually linguistic, it is an expression of cognitive activity due to history, geography, culture and other factors within the framework of a single objective world (but not linguistic)" [3, p. 31].

The adoption of this position allows, on the one hand, to unequivocally answer the question about the reality and productivity of the cultural history approach to teaching a foreign language as teaching a different code to reflect the real, common for the bearer of any other code of reality, moreover, the code is not just verbal, but primarily cognitive the code that defines the content (subject, subject, etc.) and the form of the communicative-pragmatic norm of verbal communication in a given society.

Obviously, one should admit the correctness of the "converse statement" - about the relationship between the real processes of human activity in different conditions and the reflection of this reality in language / speech: "Extra-language systems related to the sphere of spiritual and material culture receive certain reflections in the language through these or those other lexical-semantic groups, however, it should be borne in mind that the reflection of these cultural phenomena and their inherent systemic relations is indirect in nature, and therefore the analysis of systemic relations between a language should not be a substitute for analysis of the links that actually exist in extra-linguistic reality and the consciousness of the members of the group".

Consider the triad related to the construct of the linguistic personality, which is being developed by Yu.N. Karaulov: "The structure of the linguistic personality appears to consist of three levels:

1. Verbal-semantic, assuming normal knowledge of the natural language for the carrier, and for the researcher, the traditional description of the formal means of expressing certain meanings;

2. Cognitive, the units of which are concepts, ideas, concepts, developing in each linguistic individuality in a more or less ordered, reflecting hierarchy of values. The cognitive level of the structure of the linguistic personality and its analysis involves the expansion of meaning and the transition to knowledge, which means it covers the intellectual sphere of the personality, giving the researcher an outlet through the language, through the processes of speaking and understanding - to knowledge, consciousness, processes of cognition of a person;

3. Pragmatic, including goals, motives, interests, attitudes and intentions. This level provides in the analysis of the linguistic personality a logical and conditional transition from assessments of her speech activity to the comprehension of real activities in the world [4, p.5].

Thus, a speech personality is a linguistic personality in communication. And at the level of the speech personality, both the national-cultural specificity of the linguistic personality and the national-cultural specificity of communication itself are manifested.

All the above features of the national-cultural construction of communication can be considered from two perspectives:

1) as the aggregate manifestation of those characteristics that are associated with the social and ethnocultural components of the life of an ethnos and which determine its internal self-identification and external identification. "When comparing one linguocultural community with another, it seems appropriate to consider the matrix of coincidences and differences at the level of language, culture and behavior (as socially determined activity) as a very effective way of identifying national-cultural specifics" [5, p.82-83];

2) as stable elements that are regularly implemented by the carriers of this structure and speech communication system, that is, to stereotypical phenomena: on the one hand, reproduced (and not created) in this ethnic community; on the other hand, determining communication in a given language as communication between representatives of this particular and not another culture. B.A. Serebryannikov rightly emphasized that "the whole variety of human speech in any particular language can be reduced to a certain number of stereotypical models that have public (specifically for a given society) significance," noting that "there is no need to separate language and speech, so as a system of socially relevant stereotypes present in every act of living speech " [6, p.15].

Thus, "any cultural stereotype and any single act of social behavior explicitly or implicitly involves communication as an integral part" [7, p.210], and the performance of socially relevant communication stereotypes can be considered as the implementation of a communicative-pragmatic norm of communication of this ethnic group: it is understood as the "rules for the selection of linguistic means and the construction of speech utterances (texts) in various typical situations of communication with different communicative intentions in a particular society in a given trough history during its development. Communicative and pragmatic standards

are developed in the process of social interaction and fixed patterns of production and perception of speech, which are fixed and receive social recognition in typical situations of communication "

Consideration of the general ethnocultural aspects of communication (behavior), social status as the pragmatic linguistic basis of communication, the national-cultural specifics of the organization of verbal communication and its role in the process of intercultural communication made it possible to identify both national-specific elements of the structure of the speech behavior of carriers of a particular culture, and certain units of this communication. They are stereotypical in character for a given ethnoculture and for speech communication adopted in it. The implementation of these stereotypical elements in communication allows, on the one hand, to talk about the inclusion of communication participants in this ethnic culture, and on the other, leads to disruption of communication within the framework of intercultural communication due to the mismatch of stereotypical elements of speech communication among representatives of two ethnic groups.

References

1. Grushevitskaya T.G., Popkov V.D., Sadokhin A.P. Fundamentals of intercultural communication. M.: UNITY-DANA, 2002. 352p.
2. Krasnykh V.V. Ethnopsycholinguistics and Linguoculturology: Lecture Course. M.: ITDGK Gnosis, 2002. 284p.
3. Prokhorov Yu.E. National sociocultural stereotypes verbal communication and their role in teaching Russian to foreigners. M., 1996. P. 21.
4. Rogov E.I. General psychology. Lecture course. Rostov: Vados-Press Publishing House, 2006. P.193.
5. Ryzhkov V.A. The regulatory function of stereotypes // Sign problems of written communication. Interuniversity. Sat scientific labor. Kuibyshev, 1985. S. 15-21.
6. Ter-Minasova S.G. Language and intercultural communication. M.: WORD / SLOVO, 2000. 624 s.
7. Kharchenko E.V. Models of verbal behavior in professional communication. Chelyabinsk: Publishing House of SUSU, 2003. 336 s.

ТЕМАТИЧЕСКИЕ ДОМИНАНТЫ В МЕДИАДИСКУРСЕ БЕЛАРУСИ

*Гладко М.А.
Минский государственный
лингвистический университет
г. Минск, Беларусь
glad_26@tut.by*

Аннотация. Анализ медиадискурса Беларуси позволил выявить тематические доминанты, которые представляют собой сценарные маркеры белорусской культуры, представленные в документально-хроникальных телепередачах, выпущенных Белтелерадиокомпанией за период 1961-2019 гг. Данные культурно-тематические доминанты раскрывают специфику национальной картины мира белорусов, их коллективных переживаний и идеалов, способствуют формированию социокультурной и национальной идентичности.

Ключевые слова: медиадискурс Беларуси, тематические доминанты, ядерные тематические группы, рекуррентные тематические группы, национальная самоидентификация.

Abstract: The analysis of the media discourse in Belarus revealed the thematic dominants, scenario markers of Belarusian culture, presented in documentary-chronicles broadcast by Belteleradikompaniya for the period 1961-2019. These cultural-thematic dominants reveal the specifics of the Belarusian national picture of the world, their collective experiences, sociocultural and national identity.